

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศในสถานการณ์โควิด-19 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

รสนา มรรษทวิ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาตะวันออก วิชาเอกภาษาอาเซียน โรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

เนื่องด้วยสถานการณ์โควิด-19 ที่ระบาดเป็นระยะเวลานานในระหว่างปลายปี พ.ศ. 2562 ถึง พ.ศ. 2563 ได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในทุกภาคส่วนตั้งแต่การทำงาน การใช้ชีวิตประจำวัน การรับประทานอาหาร รวมทั้งระบบการศึกษาด้วย เนื่องจากพฤติกรรมของมนุษย์ที่ถูกบังคับให้เปลี่ยนแปลงจากวิถีการใช้ชีวิตเดิมอันเนื่องมาจากการกำหนดใช้มาตรการเพื่อลดความรุนแรงของการแพร่กระจายโรค คำว่า “วิถีใหม่” เป็นคำใหม่ที่เกิดขึ้นหลังจากสถานการณ์โรคระบาดนี้โดยเกิดจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเดิมของประชาชนเพื่อให้อยู่รอดในสถานการณ์โควิด-19 การเรียนการสอนในวิถีใหม่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์นี้เช่นกัน ซึ่งเกิดขึ้นจากหนึ่งในมาตรการป้องกันการแพร่กระจายโรคระบาดที่ประกาศปิดโรงเรียน บุคลากรทางการศึกษาจึงมีแนวคิดเพื่อจัดการเรียนรู้แบบวันระยะห่าง และในบางครั้งมีการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนโดยที่ไม่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน ลดการเผชิญหน้าโดยตรง (กาญจนา บุญภักดิ์, 2563) โดยในระยะแรกโรงเรียนได้เริ่มจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ผสมกับการเรียนที่โรงเรียนแบบวันระยะห่าง จนในที่สุดเมื่อการระบาดของโรครุนแรงมากขึ้นจึงมีการกำหนดให้โรงเรียนสอนในรูปแบบทางไกลเท่านั้น โดยให้คำนึงถึงความพร้อมของนักเรียนแต่ละคน พื้นฐานครอบครัว และความพร้อมของแต่ละโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จ (ภูษิมา ภูษินวัฒน์, 2563) การเรียนการสอนออนไลน์เป็น “วิถีใหม่” ที่หลายโรงเรียนรวมทั้งโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้เลือกใช้ในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอนในครั้งนี้ถือเป็นความท้าทายของครูผู้สอนที่ต้องแสวงหารูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียนและสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในปัจจุบันที่มีหลากหลาย การเรียนรู้รูปแบบทางไกลในยุควิถีใหม่นั้น บุคลากรทางการศึกษาตลอดจนครูผู้สอนจึงต้องพิจารณาปรับเปลี่ยนในหลายด้าน ทั้งเนื้อหาการสอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และการประเมินการเรียนรู้ ไปพร้อมกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด

หลักการสอนภาษาต่างประเทศเป็นการสอนที่ใช้เนื้อหาการเรียนรู้มาใช้ฝึกฝนให้เกิดทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสาร อาทิเช่น การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน และสามารถแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้อื่นต่างวัฒนธรรมได้ ดังที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ได้กำหนดสาระในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ อันได้แก่ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และสาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2554) ได้เสนอแนะหลักในการสอนภาษาต่างประเทศว่าต้องมีการศึกษาในเรื่องการวิเคราะห์ภาษาต่างประเทศ ธรรมชาติของการเรียนภาษา และภาษาของผู้เรียนภาษา ตลอดจนต้องศึกษาความแตกต่างของภาษาต่างประเทศและภาษาของผู้เรียนภาษาด้วย เพื่อนำมาใช้กำหนดความมุ่งหมายในการสอนให้ชัดเจน กำหนดระยะเวลาและสื่อการสอน ตลอดจนเลือกวิธีการวัดประเมินผลที่เชื่อถือได้ให้ตรงตามความมุ่งหมายที่กำหนด และการสอนภาษาต่างประเทศต้องสามารถสอนผ่านกระบวนการฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์เสมือนจริงได้

ในสถานการณ์โควิด-19ที่กำลังระบาดอย่างรุนแรงในขณะนี้ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรจำเป็นต้องจัดการศึกษาในรูปแบบออนไลน์ 100% ดังนั้นครูผู้สอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการทั้งในการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาเลือกวิธีการเรียนด้วยเทคโนโลยีต่างๆ ที่มีในปัจจุบันปรับเปลี่ยนเนื้อหา วิธีการสอนและเทคนิคการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนด้วยเทคโนโลยีต่างๆ โดยยังมีเนื้อหาการสอนที่ยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาพร้อมกับวิธีการวัดประเมินผลในสภาพจริงได้อย่างเหมาะสม บทความนี้เป็นกรนำเสนอการออกแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในสถานการณ์โควิด-19 ในยุคที่ต้องลดการเผชิญหน้าและการรวมกลุ่มกันที่ยังสามารถตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียน และผู้เรียนสามารถผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา พ.ศ. 2551 ได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ชี้แจงแนวทางปฏิบัติสำหรับโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษาสำหรับปีการศึกษา 2564 เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2564 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) โดยกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบทางไกล เป็น 5 รูปแบบตามความพร้อมของผู้เรียนและโรงเรียนได้แก่

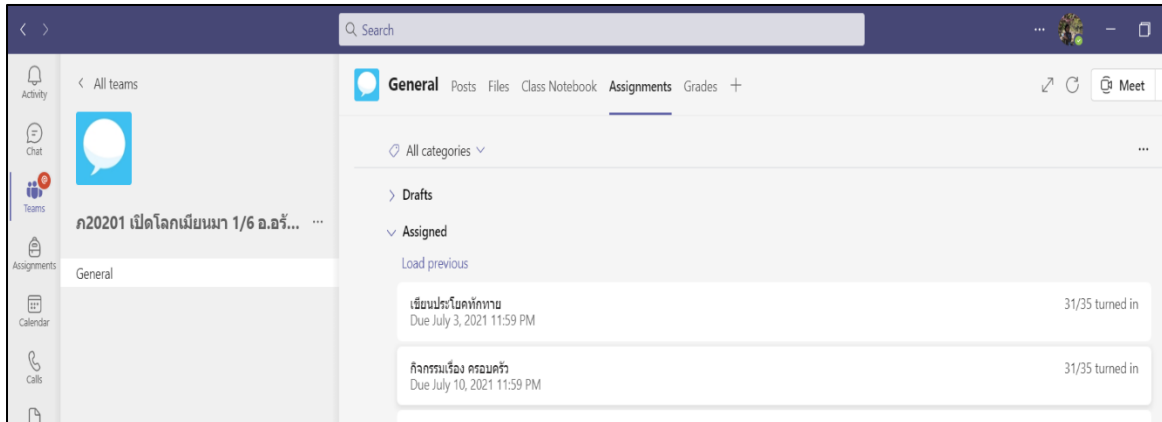
6. ออนไซต์ (On Site) คือการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่สามารถเปิดเรียนตามปกติได้ แต่มีการเว้นระยะตามที่รัฐบาลกำหนด
7. ออนแอร์ (On Air) คือการออกอากาศผ่านระบบ โดยใช้โรงเรียนวังไกลกังวลเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน สามารถดูรายการได้ตามตาราง และย้อนหลัง
8. ออนไลน์ (Online) คือการจัดการเรียนการสอนผ่านเครื่องมือที่ทางโรงเรียนกระจายไปสู่ผู้เรียน ซึ่งเป็นรูปแบบที่ถูกใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากที่สุด
9. ออนดีมานด์ (On Demand) เป็นการใช้งานผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ ที่ครูกับนักเรียนใช้ร่วมกัน
10. ออนแฮนด์ (On Hand) คือการจัดใบงานให้กับนักเรียนเป็นลักษณะแบบเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียนรับไปเป็นชุดไปเรียนด้วยตัวเองที่บ้าน โดยมีครูออกไปเยี่ยมเป็นครั้งคราว หรือให้ผู้ปกครองทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ

สำหรับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) อันได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาเวียดนาม ภาษาพม่า และภาษาเกาหลีในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ได้เลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอน 3 แบบได้แก่ ออนไลน์ ออนดีมานด์ และออนแฮนด์ โดยมีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศออนไลน์
เครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์นั้นเกิดขึ้นมากในช่วงสถานการณ์โควิด-19 เพราะโรงเรียนและสถาบันการศึกษาที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการสอนที่ปราศจากการเผชิญหน้าโดยตรงหรือการรวมกลุ่มกัน เครื่องมือที่ใช้ในประชุมทางไกลที่พัฒนาจากระบบสารสนเทศหลายเครื่องมือจึงถูกนำมาใช้ในการเรียนการสอนเช่นกัน เครื่องมือเหล่านี้ได้แก่ Zoom, Google Hangouts, Skype, Line, FaceTime, Facebook, Messenger, Microsoft Teams, True, Virtual World, Google meet, Vroom และ Web X เป็นต้น (กาญจนา บุญภักดี, 2563) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้เลือกใช้ Microsoft Teams ในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระภาษาตะวันออกวิชาเอกอาเซียนจึงจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ

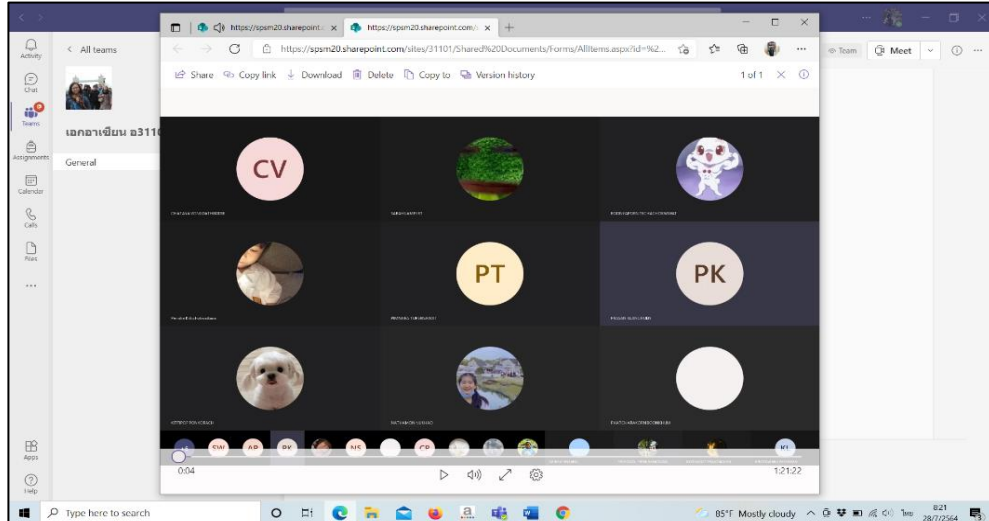

ภาษาเวียดนาม ภาษาพม่า และภาษาเกาหลี ด้วย Microsoft Teams ด้วยการประชุมทางไกลกับนักเรียนทั้งชั้นเรียนโดยครูผู้สอนสามารถทำการอัดวิดีโอการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถมาดูย้อนหลังภายหลังสำหรับนักเรียนที่เรียนตามไม่ทันหรือขาดเรียนในช่วงเวลานั้น การส่งการบ้านใน Assignment และการประกาศที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนสามารถทำได้ด้วยเครื่องมือ Microsoft Teams เช่นกัน

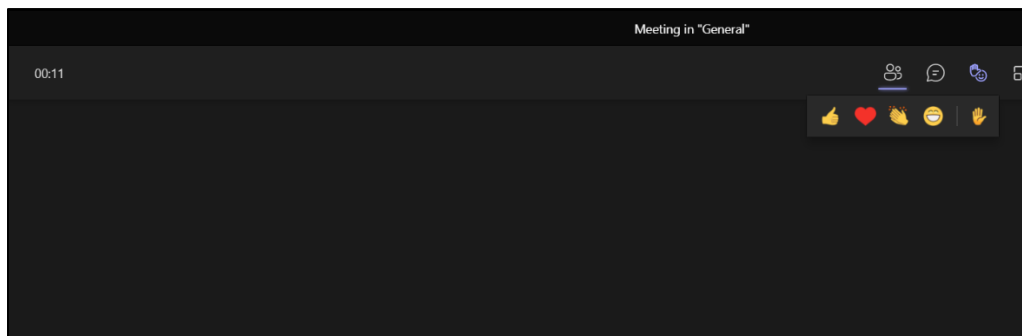
ภาพที่ 1 การใช้เครื่องมือ Microsoft Teams ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสาธิต มศว ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

การออกแบบการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศยึดหลักการสอนตาม บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2554) โดยวิเคราะห์ภาษาต่างประเทศเพื่อกำหนดเนื้อหาที่จะสอนให้กับนักเรียนในแต่ละวิชา ธรรมชาติของการเรียนภาษาที่ต้องอาศัยระยะเวลาในการฝึกในสถานการณ์เสมือนจริง และสามารถบอกความแตกต่างของภาษาต่างประเทศและภาษาไทยของผู้เรียนด้วย การกำหนดเนื้อหาภาษาได้แก่การกำหนดโครงสร้างไวยากรณ์ และวงคำศัพท์ที่นำไปใช้สอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของแต่ละวิชา ซึ่งพิจารณาปริมาณเนื้อหาและระยะเวลาในการสอนของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ตามวัยของผู้เรียน (ภูษิมา ภิญญโสณวัฒน์, 2563) จากนั้นจึงออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ผ่านการประชุมทางไกล ด้วย Microsoft Teams การเปิดกล้องระหว่างการประชุมทางไกลมีส่วนช่วยอย่างมากในการเรียนภาษาต่างประเทศเพราะผู้สอนและผู้เรียนสามารถสังเกตอวัจนภาษาที่ใช้ในชั้นเรียน เช่น น้ำเสียง สายตา ท่าทางประกอบ การใช้วัจนภาษาในการสื่อสารหรือระหว่างการศึกษาเป็นการเรียนรู้ภาษาผ่านสถานการณ์เสมือนการสื่อสารจริง และสามารถพัฒนาการสื่อสารภาษาต่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ในการเรียนภาษาที่สามเช่นภาษาเวียดนาม พม่า เกาหลี เป็นการเริ่มต้นเรียนจากการให้ออกเสียง โดยผู้เรียนจะฝึกการออกเสียงที่ถูกต้องตามผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษา การให้นักเรียนเปิดกล้องจะช่วยให้อาจารย์สามารถดูวิธีการออกเสียงที่ถูกต้องและสามารถแก้ไขการออกเสียงที่ผิดของนักเรียนได้

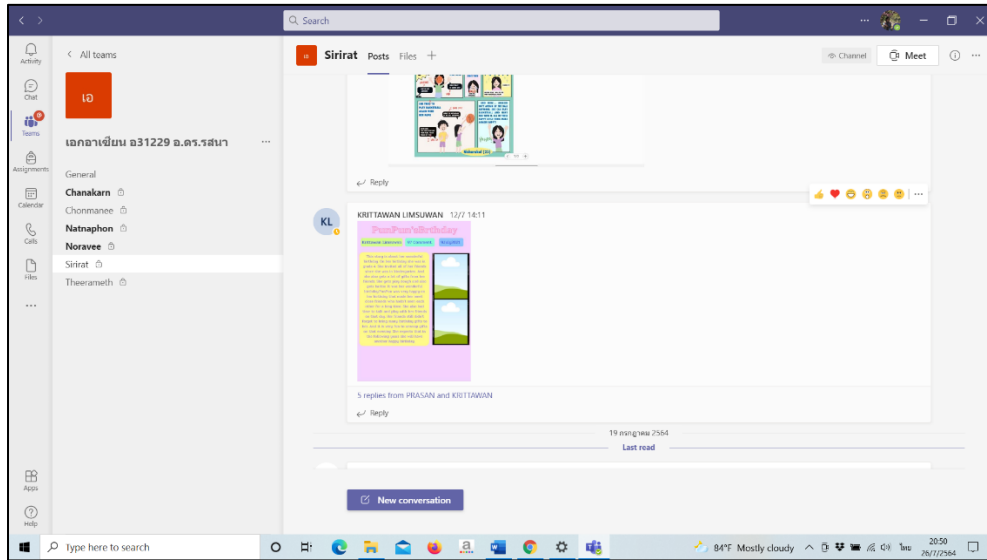
ภาพที่ 2 การใช้เครื่องมือ Microsoft Teams ในการประชุมทางไกลเพื่อใช้ในการสอน ภาษาต่างประเทศ

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศด้วยการประชุมทางไกลจำเป็นต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน Microsoft Teams มีปุ่มกดยกมือ ตบมือ หัวใจ ที่ให้นักเรียนแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันซึ่งถือเป็นสิ่งที่สำคัญในการเรียนภาษา

ภาพที่ 3 เครื่องมือแสดงการมีปฏิสัมพันธ์ต่างๆ ใน Microsoft Teams เพื่อใช้ในการสอน ภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์

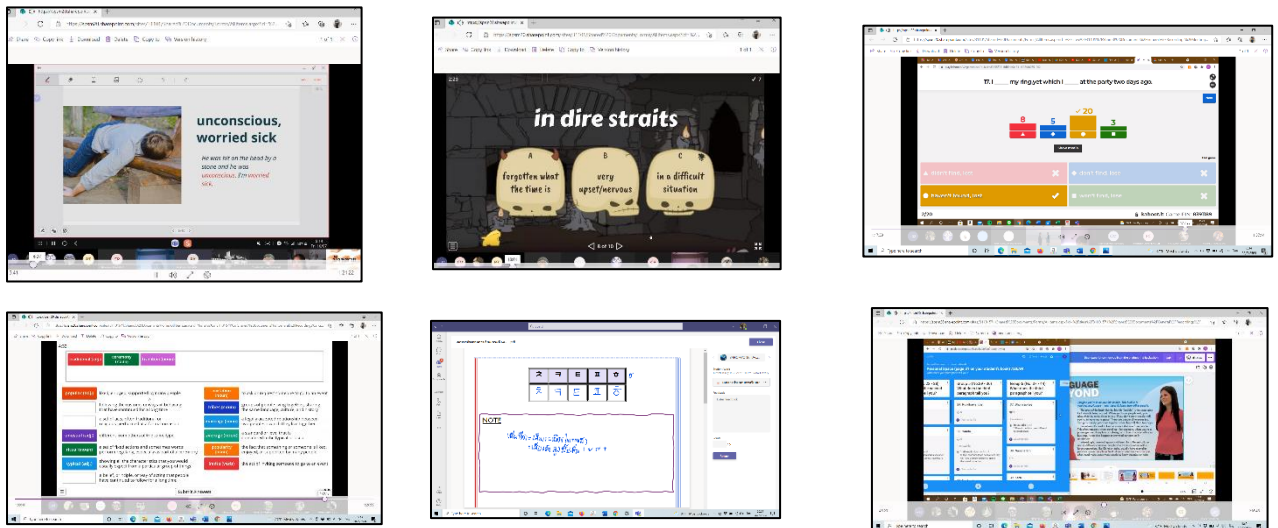
นอกจากนี้นักเรียนสามารถแบ่งกลุ่มกันฝึกภาษาเป็นกลุ่มย่อย และสามารถนำเสนอหน้าชั้นเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องตามหลักการสอนภาษาต่างประเทศที่ต้องสร้างโอกาสในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์ใกล้เคียงให้ได้มากที่สุด การใช้ Microsoft Teams ในการสอนภาษาต่างประเทศจึงตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ภาษาตามหลักการสอนภาษาต่างประเทศได้เป็นอย่างดี เป็นการสอนที่สร้างโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนได้ดีจากกิจกรรมถามตอบเป็นภาษาต่างประเทศในชั้นเรียน และการให้ยกมือแสดงความคิดเห็น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ผู้สอนภาษาต่างประเทศสามารถใช้เป็นแนวทางในการวัดประเมินผลตามสภาพจริงได้

ภาพที่ 4 การใช้ Microsoft Teams เพื่อสร้างโอกาสในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

2. การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศออนไลน์

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศจำเป็นต้องสร้างโอกาสในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้มาก ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่นักเรียนต้องอยู่ที่บ้านทำให้เกิดความยากลำบากในการสอนภาษาอย่างมาก การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศแบบออนไลน์คือการใช้แอปพลิเคชันต่างๆ ระหว่างครูกับนักเรียนช่วยให้เกิดการสร้างปฏิสัมพันธ์และสามารถวัดประเมินการเรียนรู้ได้ดี แอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการสอนภาษาได้แก่ Kahoot, Wordwall, Short VDO Clip, และ Padlet เป็นต้น

ภาพที่ 5 แอปพลิเคชัน ต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

การใช้ Kahoot สามารถใช้สร้างข้อคำถามแบบปรนัยเพื่อให้นักเรียนแข่งขันกันในห้อง เพื่อให้เกิดสัมพันธ์กับครูผู้สอนได้ การใช้กิจกรรมวัดความรู้คำศัพท์หรือโครงสร้างผ่าน kahoot ทำให้กระตุ้นความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนเพราะนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านแอปพลิเคชันนี้ เกิดความสนุกสนานในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ภาษา

Wordwall ใช้สร้างกิจกรรมต่างๆ ในการสอนภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวกับคำศัพท์ การจับคู่ประโยค ในการสอนไวยากรณ์ หรือการสรุปเรื่องทีอ่านโดยการเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ การใช้แอปพลิเคชัน Wordwall ไม่นิยมใช้ในการวัดความรู้ของนักเรียนในการเรียนภาษาต่างประเทศแต่นิยมให้นักเรียนฝึกการใช้ภาษาไปพร้อมๆ กัน จึงเหมาะกับการฝึกทักษะภาษาในห้องเรียนขนาดใหญ่มากกว่า

Short VDO Clip เป็นการนำคลิปวิดีโอสั้นๆ มาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน หรือเป็นสื่อในการทำความเข้าใจการใช้โครงสร้างภาษาในสถานการณ์จริง ก่อนให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นคู่หรือกลุ่มย่อย

Padlet เป็นแอปพลิเคชันที่สามารถใช้ในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะอ่านและเขียนภาษาต่างประเทศ เป็นแอปพลิเคชันที่นิยมใช้ในการสอนภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาอื่น เนื่องจากนักเรียนไทยมีความรู้ในการอ่านและเขียนภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาอื่นๆ เหมาะกับนักเรียนที่อ่านบทความสั้น และเขียนประโยคง่ายๆ ได้ การใช้ Padlet เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในชั้นเรียน และยังสร้างบรรยากาศแสดงความคิดเห็น การวิจารณ์ต่างๆ ได้ เพราะนักเรียนสามารถเขียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก มาจากอุปกรณ์ของตนเอง และทุกข้อความที่มีผู้เขียนจะถูกนำเสนอผ่านหน้าจอของผู้สอนและนักเรียนในชั้นจะสามารถเห็นข้อความของทุกคนพร้อมกันได้ สร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนความรู้ในชั้นเรียน

การใช้แอปพลิเคชันต่างๆ เสริมกับการใช้เครื่องมือ Microsoft Teams ช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียนภาษาต่างประเทศแบบไม่สามารถเผชิญหน้าโดยตรงได้ ทำให้การเรียนภาษาต่างประเทศยังคงยึดถือตามหลักการของ บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2554) นอกเหนือไปจากการให้แอปพลิเคชันเหล่านี้สร้างชั้นเรียนที่นักเรียนมีส่วนร่วมมากกว่าเป็นชั้นเรียนที่ครูผู้สอนเป็นผู้บรรยายเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้การใช้เทคโนโลยีที่หลากหลายช่วยให้การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศแบบเดิมในโรงเรียนได้

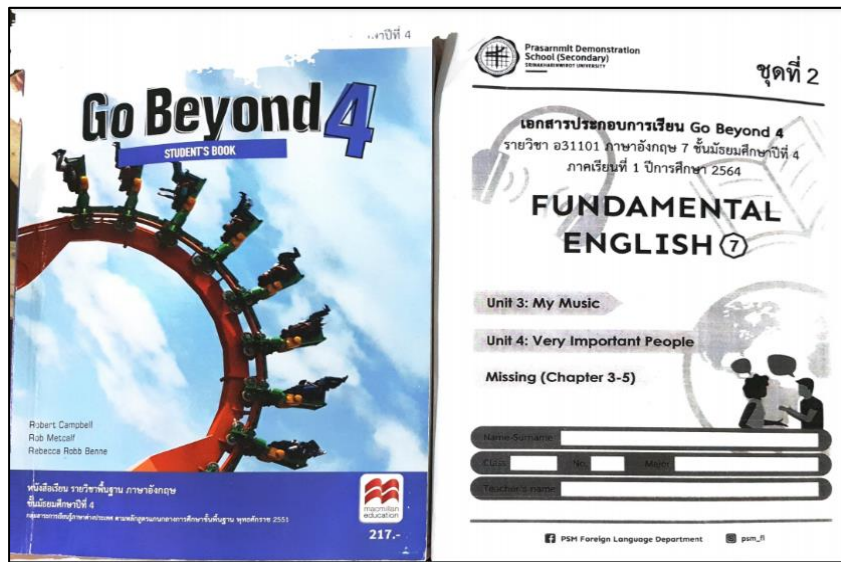
3. การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศออนไลน์

แม้ว่าการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศแบบทางไกลที่ใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในปัจจุบันสามารถสร้างชั้นเรียนภาษาที่มีประสิทธิภาพได้ แต่ประเทศไทยก็ยังมีปัญหาในการเข้าถึงเทคโนโลยีของประชากรในแต่ละพื้นที่อยู่ ปัญหาดังกล่าวส่งผลต่อการเรียนการสอนในรูปแบบทางไกลในการเข้าถึงเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ต้องรองรับเทคโนโลยี เป็นภาระยิ่งแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งครู นักเรียน และผู้ปกครองในสถานการณ์เช่นนี้ โดยเฉพาะตัวผู้เรียนที่จำเป็นต้องจัดหาเครื่องมือ และอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพเพื่อรับการจัดการเรียนการสอนจากการโรงเรียน (วงศ์วรรณ, 2564) สำหรับโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แม้ว่าจะเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในตัวเมือง และมีความพร้อมเพียงพอในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และออนไลน์ี่มาตรฐาน แต่ก็ต้องตระหนักถึงความไม่เท่าเทียมกันของนักเรียนแต่ละคนในเรื่องของเทคโนโลยี รูปแบบการเรียนรู้ และความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี

เพื่อให้สอดคล้องกับหลักความเสมอภาคทางการศึกษา ทางโรงเรียนจึงได้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ ด้วยการจัดส่งหนังสือเรียน เอกสารประกอบการสอนพร้อมไฟล์สำเร็จรูป และไฟล์นำเสนอ การสอน สำหรับนักเรียนที่สะดวกในการเรียนด้วยหนังสือและต้องการเขียนในเอกสาร การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้นแม้จะเน้นการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนเพื่อฝึกฝนภาษา การใช้เอกสารประกอบการสอน

เพื่อให้นักเรียนฝึกฝนเพิ่มเติมด้วยตนเองที่บ้านนั้นยังเป็นสิ่งจำเป็นในการเพิ่มพูนการสร้างทักษะภาษาต่างประเทศเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารต่อไปได้ การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในรูปแบบออนไลน์นั้นได้จัดทำเอกสารการสอนที่มีลักษณะเป็นแบบฝึกหัดสำหรับให้นักเรียนเขียนในเล่ม โดยนักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมหลังจากการฝึกปฏิบัติการใช้ทักษะภาษาในชั้นเรียนในแต่ละสัปดาห์ เพื่อให้มีความเข้าใจในสิ่งที่เรียนและเพิ่มระยะเวลาคงทนของความรู้ที่ได้รับ นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ตนเองและทบทวนเนื้อหาที่ไม่เข้าใจจากไฟล์นำเสนอการสอน หรือวิดีโอย้อนหลังการสอนในแต่ละสัปดาห์ได้

ภาพที่ 6 หนังสือและเอกสารประกอบการเรียนที่ส่งให้นักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษ

เนื่องด้วยการให้การบ้านในสถานการณ์การเรียนทางไกลเองนั้นอาจเป็นภาระให้กับผู้เรียนเนื่องจากผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนตลอดวัน เอกสารประกอบการสอนจึงถูกออกแบบให้ใช้หลังจากฝึกการใช้ทักษะฟัง พูด อ่าน เขียนของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ในคาบเรียนเท่านั้น เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้การใช้ภาษาในคาบนักเรียนจะมีเวลาทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมท้ายคาบหรือหากนักเรียนไม่สามารถทำเสร็จอาจทบทวนหลังเรียน และส่งแบบฝึกหัดในระบบ Microsoft Teams ได้ทันทีหลังจากหมดคาบเรียนในแต่ละวัน จากนั้นให้มีการเฉลยคำตอบร่วมกันและซักถามในการเรียนครั้งต่อไปก่อนขึ้นหน่วยการเรียนรู้ใหม่ อย่างไรก็ตามนักเรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้จากเอกสารประกอบการเรียนพร้อมกับวิดีโอย้อนหลังที่ถูกบันทึกทุกครั้งเมื่อมีการสอนได้ตามความต้องการ

การใช้เครื่องมือ Microsoft Teams ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในสถานการณ์โควิด-19 ร่วมกับเทคโนโลยีอื่นๆ เป็นความท้าทายของครูผู้สอนภาษาต่างประเทศที่ต้องปรับเปลี่ยนเนื้อหาการสอน วิธีการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลตามหลักภาษาให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่จำเป็นต้องลดการเผชิญหน้าโดยตรง และสร้างการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ในปัจจุบัน แม้สถานการณ์โรคระบาดจะทำให้การเรียนการสอนภาษาที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนเป็นเรื่องยาก แต่โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ก็สามารถออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในรูปแบบออนไลน์ที่สามารถสร้างการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะภาษาในสถานการณ์เสมือนจริงจากกิจกรรมกลุ่มในการประชุมทางไกล การมีปฏิสัมพันธ์กันชั้นเรียนผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ และการถาม-ตอบในชั้นเรียน แม้ว่าผู้เรียนจะไม่สามารถใช้ภาษาได้ในสถานการณ์จริงเหมือนกับการมาเรียนออนไลน์ก็ตามปกติที่โรงเรียน แต่ก็ถือเป็นระบบการเรียนการ

สอนที่แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ห้ามการรวมกลุ่มกันได้อย่างดีทีเดียวและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับทุกฝ่าย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กาญจนา บุญภักดี. (2563). บทความปริทัศน์ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ ยุค New Normal. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*. 19(2), A1-A6.
- จิตติมา ซาลีกุล. (6 มกราคม 2564). ข่าวส่วนกลาง. สพฐ. ประชุมทางไกลชี้แจงแนวทางปฏิบัติภายใต้สถานการณ์โควิด-19 สำหรับโรงเรียนและเขตพื้นที่การศึกษา. *สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2564 จาก <https://www.obec.go.th/archives/363188>
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2554). รวบรวมบทความเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา. *วารสารภาษาปริทัศน์*. 26, 22-64.
- ภูษิมา ภิญญโณสินวัฒน์ (2563). จัดการเรียนการสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การเรียนรู้ของไทย. *TDRi Thailand Development Research Institute*. สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2564 จาก <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/>
- วงศ์วรรณ เป็งราชรอง. (23 พฤษภาคม 2564). เกาะติดโควิด-19. มติชนมติครู : การจัดการศึกษาในสถานการณ์แพร่ระบาด 'โควิด-19'. *มติชนออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2564 จาก https://www.matichon.co.th/news-monitor/news_2733008